

Előfizetési feltételek

Egyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 3 kr. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyílt tér sora 20 kr.

KÖZÉRTÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség

és kiadóhivatal:

Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papír-
árugyár részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,

hova ugy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetése és hirdetések bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adóznak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Az indemnitás.

Miután hat hétig vitatkoztak azon, hogy napirendre tűzessék-e az indemnitás javaslata s miután egész sorát tárgyalták nyílt és zárt ülésekben olyan ügyeknek és kérdéseknek, melyek egyáltalán nem tartoznak a tárgyhöz, oda jutott nem a javaslat, hanem a miniszterelnök személye ellen folytatott harc, hogy az obstrukcióból kifogyott a szusz és új, hosszú lelkizet: kőszül venni a tárgyalásra került javaslat alkalmából.

Az indemnitás javaslata tehát napirenden van, de az ellenzéki pártok elhatározták, hogy megobstruálják a javaslatot s a látszat azt mutatja, hogy sikerülhet nekik az országot törvényen kívüli állapotba szorítani, ha a kormány nem enged a közvélemény nyomásának s komolyan neki nem lát az obstrukció legyőzésének. Mert az obstrukció Bécsben és Budapesten kétféle dolog, melyek közt a bekövetkező bonyodalmak és zavarok miatt alig lehet párhuzamot vonni. Magyarországra nézve a győztes obstrukció sokkal veszedelmesebb, mint Ausztriára nézve; az Magyarországon végzetessé válhatik, mert a törvényen kívüli állapot a magyar alkotmány veszélyeztetését jelenti.

Ausztriában beletalálják magukat az elkerülhetetlenbe, ott szükség esetén az alkotmány 14. §-ával segít magán a kormány, de a magyar alkotmány nem ismer ilyen szakaszt s a magyar kormány kénytelen lesz a törvényen kívüli állapot tartama alatt rendkívüli eszközökkel kormányozni és az állami működés folytonosságának fentartásáért a parlament utólagos jóváhagyását kérni. Ez ugyan nem alkotmányos eljárás, de a helyzet kényszere olyan, hogy ezt a segédeszközt nem lehet kikerülni, ha az ellenzék folytatja az obstrukciót. Mert hiszen az állami kötelezvények szelvényeit be kell váltani, a hivatalnokok fizetését ki kell fizetni, a katonák zsoldját meg kell adni. Az államgépet egy percze sem szabad megállítani, mert ez oly végzetes megrázkodásokkal járna, melyeket minden áron, még egy törvényen kívüli intézkedés árán is meg kell akadályozni.

Vajjon jól megfontolta-e az ellenzék, minő veszedelmek rejlenek az ilyen precedens alkotásában és hogy szabad-e ilyen irányban elfajulnia a személyes harcoknak, melyet a miniszterelnök ellen folytatnak? Ausztriában nemzeti ügyet akart diadalra segíteni az obstrukció, de a személy ellen irányzott harcoknak Magyarországon nincs semmi értelme s nem éri meg azt az áldozatot, amibe kerül. És ha még oly vakon

dühöng is az ellenzék gyűlölete báró Bánffy ellen, még mindig nincs ok rá, hogy az ellenzék kitegye a magyar alkotmányt azoknak a veszedelmeknek, melyeket az obstrukció okoz.

Az ellenzéknek jobban kellene szeretnie, vagy legalább is jobban szerethetné a hazát, mintsem Bánffy gyűlöli; sem tulajdon lelkiismerete, sem a történelem előtt nem felelhet érte, hogy olyan állapotokat terem, melyek nagyobb válságokkal és zavarokkal vannak összekötve, mint egy testvérháború. Ha azonban nem térne magához az ellenzék, akkor a kormánynak minden rendelkezésére álló eszközzel meg kell mentenie, ami még megmenthető. Korlátoznia kell a szólásszabadsággal üztöt visszafelé, hogy megmentse a magyar alkotmányt és biztosítsa a magyar állam fennállását és rendezett állami viszonyok folytonosságát.

Csak nem szabad e pillanatban félreérteni s figyelmen kívül hagyni a közvélemény nyomását. Az ország minden részéből az obstrukció legerélyesebb leküzdésére hívják föl a kormányt s ez kötelességét mulasztaná el, ha nem ragadná meg a kezdeményezést a házszabályok szigorú megváltoztatására.

Nem a kormányt, hanem a magyar államot kell megmenteni. Erről van most szó.

A m. kir. miniszterelnök, mint a dicsőült Erzsébet királyné emlékének megörökítése érdekében alakított országos bizottság elnöke, ezen bizottságnak f. évi november hó 2-án tartott ülésén hozott határozatához képest felkeri mindazokat a hatóságokat, egyesületeket, hirlapokat, magánosokat stb. akik a dicsőült királyné emléksobrara adományokat, gyűjtöttek, hogy a már lefolyt, de valamely pénzintézetnél gyümölcsöztetőleg el nem helyezett adományokat mielőbb, az aláírt vagy megszavazott, de még be nem folyt adományokat pedig azok befizetése után szállítsák be a legközelebbi kir. adóhivatalba, illetőleg Budapesten a központi pénztárba, vagy a IX. ker. állampénztárba, ahol azok, mint az emléksobrara befolyt adományok, külön fognak könyveltetni és a központi állampénztárba beszállíttatni.

Felkeri továbbá mindazon hatóságokat, egyesületeket, hirlapokat, magánosokat stb., kik az általuk gyűjtött pénzt valamely pénzintézetnél gyümölcsöztetőleg elhelyezték, hogy az ezen betét feletti rendelkezésre jogosító okmányokat (takarékpénztári könyvecske stb.) szintén a kir. adóhivataloknak, illetőleg Budapesten a köz-

ponti állampénztárnak, vagy a IX. ker. állampénztárnak szolgáltatassák be, megjegyezvén, hogy ezek a betétek, az országos bizottság további rendelkezéseig, a gyümölcsöztető intézetnél hagyatnak meg.

Végül felkeri a miniszterelnök mindazon pénzintézeteket, amelyeknél ezen gyűjtés címén pénzüsszegek elhelyeztettek, hogy az erről szóló részletes adatokat — nyilvántartás céljából — közöljék a m. kir. miniszterelnökséggel (Budapest, Vár, Szent-György-tér 1).

Minthogy pedig a m. kir. miniszterelnök ezekkel az intézkedésekkel nem kívánja a további gyűjtéseket megszüntetni, ennélfogva felkeri mindazokat, akik még gyűjtöttek, hogy a befolyó adományokat, azok gyümölcsöztető elhelyezése esetén pedig a rendelkezésre jogosító okmányokat, a kir. adóhivatalokhoz, illetőleg Budapesten a központi állampénztárhoz, vagy a IX. ker. állampénztárhoz juttassák el.

Alsófehér vármegye szőlőbirtokosainak különös figyelmébe.

Földmívelésügyi m. kir. miniszterünk Darányi Ignác minden eddigi intézkedése fényes igazolásul szolgál kormányunk azon törekvésének, hogy földbirtokosaink nehéz viszonyain és sok csapással litogatott súlyos helyzetén lehetőleg gyorsan segítsen. Különösen vármegyénk szőlőbirtokosai lehetnek a legteljesebb elismeréssel a miniszter jóindulatáért, melyet kézzelfoghatólag bizonyít be alább szóról-szóra közölt rendeletében az által, hogy a filloxera által sujtott szőlőbirtokosoknak első sorban rajnai rizling-szőlő-oltványt ezer darabonként 80 frt-ért ad, mely összeg 4 év alatt fizetendő le.

A miniszter ur vármegyénk filloxera-bizottságához intézett rendeletét Zeyk Gábor országgyűlési képviselővel, mint vármegyénk gazdasági tudósítójával is közölve, az ő szívességéből tudatjuk lapunk olvasóival addig is, míg a megyei filloxera-bizottság ez intézkedés folytán a szükséges lépéseket megteszi. T. B.

A földmívelésügyi m. kir. miniszter 1898 évi november hó 17-én 73695. szám alatt kelt és az Alsófehér vármegye filloxera-bizottságához Nagy-Enyedre intézett leiratának másolata. Folyó évi október hó 2-án 75. szám alatt kelt előterjesztésére értesitem a filloxera-bizottságot, hogy méltányolva a beadványában felhozott indokokat, hajlandó vagyok azokat a szőlőbirtoko-

TÁRCZA.

A csunya asszony.

(Elbeszélés.)

— A Közérdek számára írta: Pakots József. —

Az asszonynak egész lénye valami bántó ridegséget sugárzott ki. Amint hátradólt a gyorsvonati kocsiülés támlányára és hidegen a szemébe nézett a kiélt arcú, arrogáns modoru fiatal embernek, kit a sors szeszélye véletlenül utitársául tolt fel, inkább minden másnak látszott, mint husból és vérből való asszonynak.

A fiatal ember egy ideig még farkasszemet nézett vele, de aztán könnyű vállvonással fordult az ablak felé, mintha csak azt fejezte volna ki ezzel:

— Ha te úgy, én is úgy!

Az asszony felhúzódott a sarokba és titokban figyelte a férfit. Minden hidegsége mellett mégis érdekelte egy kissé az utitárs. Boszantotta ugyan annak szemtelen modora, de különben szinte örvendett, hogy annak szemtelenkedése alkalmat adott neki a hideg visszautasításra.

Mert eddig nem igen nyílt alkalma ilyes visszautasításokra. Csunya volt szegény s a csunya asszonyok erényére nem szoktak, vadászni a finnyás izlésű urak. Ez a szerencse vagy szerencsétlenség csak a szép asszonyok számára van főtartva.

És ez a kiélt arcú, arrogáns modoru fiatal ember

is valószínűleg csak kötődésből ostromolta őt szerelmes tekintetével. Vagy lehet, hogy nem éppen ezért. Talán komolyan gondolt arra, hogy jó volna ezt az asszonyt valamelyes módon meghódítani. Hiszen nem egyszer lepik meg az embert olyan pillanatok, mikor nem tud beszámolni a tetteivel.

És úgy érezte az asszony, hogy a férfi kihívó modora nem annyira hogy bántaná, mint inkább jól esik a lelkének. Hiszen első eset, aztán meg a férfi hódítási szándékában benne rejlik titokban a férfi meghódolása is. Ez pedig már valami: Siker, amely arra ösztönzi az asszonyt, hogy még többre áhítozzék.

Ugy gondolkozott a szegény csunya asszony, hogy most ezen az első férfin, aki foglalkozott vele, boszút áll mindazok miatt is, akik eddig figyelembe sem vették. Valami ideális gondolat is lelkesítette azonkívül. Meg fogja mutatni ennek a férfinak, hogy nem oly gyöngye az asszony, aminőnek tapasztalatlan novellisták, nagyzó rouék és pózoló hősszerelmek szinte cinizmussal kiáltják a világ szemébe.

Hazudik a nőta, amely azt mondja, hogy:

Az asszony ingatag,
Álnok és csalfa lény . . .

Hazudik, nagyon hazudik. Vannak még asszonyok akik tudnak jók, tiszták lenni, akik a bűnöknek, az érzelmi csaboknak Scillái és Charybdisi között érintetlenül, tiszta homlokkkal mennek át.

Ime egy férfi, akinek tudára fogja ezt adni: s aki alkalmas is erre az experimentumra.

A tucatzérfiak egy telivér példánya, azoknak minden tulajdonaival, sajátosságaival. Szemtelen a legmesszebb menő határig, elbizakodott a legueveveségebb módou, és hozzá még szép, férfiasan szép. Igazán pompás médium.

S a csunya asszony elővette fegyvereit.

Mikor a férfi újból feléje fordult, gunyosan, kaczer kihívással nevetett a szemé közé. Az megiepetten fogadta a támadást és kérdőleg nézett az asszonynak. Látszott rajta, hogy nem tudja sehogysem megtalálni az összefüggést az asszonynak előbbi és mostani viselkedése közt. Tusakodott egy kissé magával, de aztán úgy látszott, arra határozta el magát, hogy fölveszi a harcot.

Oda ült az asszony mellé és megkérdezte:

— Haragszik?

A nő alig hallhatóan kérdezte:

— Miért?

Valami lányos szemérem és naiv iucselkedés csendült meg hangjában, ami elragadta a férfit.

Gyöngéden átkarolta az asszonyt és kihívóan felelt:

— Ha megcsókolom.

Az asszony úgy tett, mintha küzködnék önmagával;

de aztán gyöngéden eltolta magától a férfit.

— Haragszom.

Am a férfin már fölédret az érzelmi szenvedély. Amint átkarolta az asszonyt, úgy érezte, hogy ennek a csunya, közönséges asszonynak felséges szép termete van.

sokat, a kiket a filloxera-bizottság vagy a vármegye gazdabirtokosságának ajánlata folytán arra érdemesnek találók, szőlők felújításában a törvényhozás által e célból rendelkezésre bocsátott eszközök mértékéhez képest szőlőoltványoknak kedvezményes ár mellett való engedélyezésével támogatásban részesíteni. Ehhez képest abban az esetben, ha a vármegyei törvényhatóság az oltványok árából esedékessé váló részletek beszedését és az illetékes kir. adóhivatalba való beszállítását s illetőleg azoknak pontos befizetéseért a felelősséget és készíztési kötelezést magára vállalja, elvileg hajlandó vagyok azoknak a szőlőbirtokosoknak, akik megfelelően előkészített, felújításra alkalmas szőlőterületekkel rendelkeznek, a filloxera által elpusztított szőlők beültetésére szükséges oltványokat a rendelkezésre álló készletek mértékéhez képest való mennyiségben **ezrenként 80 frtra mérsékelt áron** oly feltétellel engedélyezni, hogy az érdekeltek a részükre kiszolgáltatótól számított **4 év** alatt minden évi november hó 1-én esedékes négy egyenlő részletben fizessék le. Aki fizetési kötelezettségének nem tenné pontosan eleget, a részletfizetési kedvezményt elveszti, egész tartozása azonnal esedékessé válik s az tőle egyszerre egészben fog behajtatni.

Megjegyzem, hogy azon a vidéken nagyban termelt s a borvidék jellegének fenntartása érdekében főfontossággal bíró rajnai rizling fajtaból szőlőoltványok az állami telepeken ez idő szerint egyáltalán nem állnak rendelkezésre. Ennél fogva és tekintettel arra, hogy a vármegye főispánjának szóbeli előterjesztése szerint **első sorban rajnai rizling-oltványokra** van szükség, amit a magam részéről csak helyeselhetek, a folyó évben és illetőleg a jövő tavaszon csak abban az esetben szolgáltathatnék ki a jelzett feltételek mellett oltványokat, ha az említett fajtaból valamely mennyiséget beszerezni sikerül. Szakközvegyemet erre néve egyidejűleg megfelelően utasítottam s ha ez az intézkedés sikerre vezet, a beszerezhető mennyiséget a fenti feltételek mellett fogom az érdekeltség rendelkezésére bocsátani.

Felhívom a filloxera-bizottságot, hogy a szükséghez képest a vármegye gazdabizottságával egyetértőleg a kiszolgáltató szőlőoltványok kiosztására, nyilvántartására s illetőleg azok árának beszedésére és a felelősségnek a fenti értelemben való viselésére néve hozzon határozatot, az eljárást alapítsa meg s a hozott határozatokról tegyen nekem jelentést. Darányi s. k.
A másolat hiteles Petrik, s. k. igazgató.

Levelezés.

Verespataki levél.

Nagyasszonyunkért gyászünnepe. — Egy temetés. — Egy pár szó a megyebizottsági tagok választásáról

A tegnapi nap (november 20-a) a kegyelet és részvétnek volt Verespatakon szentelve. Ugyanis délelőtt a verespataki állami elemi iskola tantestülete tartott az óvoda helyiségében boldogult királynékné népnépe alkalmából egy igen szépen sikerült gyászünnepe.

Ehesen nézett a telt vállaira, a pihegő keblére és szemében megjelent már az a foszforeszkáló zöldes fény, mely elárulja az emberben az állatot.

Reszkető kézzel fogta meg az asszony kezét és tompa, elfojtott hangon mondta:

— Pedig megteszem.

Az asszony kiérte az elfojtott szavakból, hogy a férfi felszított szenvedélye a maximumra hágott, jónak látta egy kissé mérsékelni. Gunyosan nevetett föl és fölállt a férfi mellől.

A gunyos nevetés azonban czélt tévesztett.

Mint hogy csunya asszonytól eredt az, hát boszantotta a férfit. Megragadta a nő karját és lángoló tekintettel nézett a szemébe.

— Ha nagyon szemtelen találnék lenni, figyelmeztetem a vészfékre!

Erőltetett gunyval mondta ezt, mintha az asszony gunyos nevetését akarná megtorolni, de szavaiból kiért a vad fenyegetés.

A nő ösztönszerűleg megrázkódott és kiszakította karját a vonagló kezéből. De aztán újból fölvetette elrejtett szerepét és édeskés mosolylyal jegyezte meg:

— Azt hiszem, nem lesz szükség rá!

Olyan tekintet kísérte szavait, melyből azt olvashatta ki a férfi, hogy még szükség esetén sem fogja használatba venni ezt a mentő eszközt.

Ingerlés, csábítás és kihívás volt egyszerre a szavaiban. Az utolsó ütőkártya, amelyet még kijátszhatott a férfi ellen.

változatos és izléssel összeállított program minden pontja fényesen sikerült, élvezettel hallgatta azt a szép számmal összegyűlt intelligens közönség.

1-ször a „Himnus“-t énekelte az ifjuság szépen, meghatóan; utána mindjárt a kis Blaha Mariska pattant elő, meglepő érzés és bátorsággal szavalta el „Nyolczadik tör“ cz. alkalmi költeményt, majd Jánky Vilmoska állott elő, csinosan, hévvel szavalva el „Könyörgés“ cz. alkalmi költeményt; a kis Bocanits Emike kedves, szép hangjával, ügyes és helyes hanghordozás és hangsúlyozással adta elő „Ferencz József álma“ cz. alkalmi költeményt; a kis punkum Főth Laczika „Királynékné halálára“ cz. alkalmi költeményt szavalta el igen ügyesen és bátran; az ifjuság újból reá zendített egy dalra, csinosan elénekelve „Árpád apánk“ cz. éneket, amelynek befejezte után Molnár Géza állami tanító (kiről még lesz szó) tartott felolvasást, a nála már megszokott ekesszólás, nyugodtság és eleganciával, a „Királyné életéből“; a kis Blaha Iduska lépett majd elő, ki az ő szívhez szóló kedves alhangjával valóban remekül szavalta el „Miért e néma köny?“ cz. megható és gyönyörű költeményt; Jeney Manó a „Gödöllői erdő“ cz. költeményt adta elő ügyesen és bátran; a kis, alig 6 éves Obvéger Mariska valóban bámulatra méltó ügyesség és hangsúlyozással szavalta el a „Királyné álma“ cz. költeményt, megenni való kedvességgel; Kovács Árpád „Királynékné temetése“, Gruber Róza „Nagyasszonyunk halva“ cz. költeményt szavalták el jól és szabatosan; végül az ifjuság a „Szózat“-t énekelte el szépen és jól, amelylyel e szép és megható ünnepély véget ért.

A nem rég alakult bányász-ifjusági kör este 7 órakor tartott saját helyiségében egy minden ízében sikerült „Erzsébet-gyászünnepe“-t. E kör, valóban szép czélzattal, a bányász ifjuság önképzésére létesült, amelyben ezenkívül szórakozásról is gondoskodva van: társasjáték, ének és zenével való foglalkozás által a komolyan gondolkozó bányász ifjunak alkalom van adva szabad idejét tanulás és üdvös szórakozással eltölteni, nincs reá szorulva az erkölcs- és egészségrontó kocsma látogatására. A kör élen buzgó és derek lelkesültségű Snéff József áll, ki a nála megszokott nemes lelkesültséggel vezeti azt tapintatosan, vallásos és hazafias irányban. Most egy nagyon lelkes vezető társat kapott Molnár Géza nem rég kinevezett állami tanító szeméjében. E férfit az Isten is tanítónak teremtette! Hivatásának magaslatán áll, szép tehetséggel megáldva, mely szaktudásán kívül a zenében, fesztélyes és rajzolásban való kiváló jártasságban is nyilvánul, amelyhez hozzá kell adnom a páratlan buzgalmat, szorgalmat és minden szép és jó iránti nemes lelkesültséget. Valóban szerencse reánk néve, hogy ily férfit birhatunk tanítónak!

De térjünk a dologra! A most említett tanító ur által művészi eszen kirajzolt összmeghívóban a gyászünnepe igen változatos és műzítésre valló program volt kitüntetve, melynek minden egyes pontja szépen és fényesen bevált.

Először is meg kell említenem, miszerint a kör helyisége is a gyászünnepehez méltóan volt dekorálva. Az elnöki emelvényen levő asztal gyászleppel borítva, az azon égő két gyertyán gyászcsokor és ezeken felül függő, boldogult jó királynéknékné ábrázoló olajfestményű kép, gyászfátyollal volt bevonva.

S a csunya asszony jól számított. A férfura ez a provokáló mosoly megtette hatását. Am úgy lehet, az asszony egy kissé elszámította magát. Még sohasem volt dolga igazi férfival s így nem tudhatta, hogy mennyire ragadhatja el magát az egy ilyen kihívás után.

Mikor a férfi hirtelen átkarolta az asszonyt és szenvedélyes csókot nyomott az ajakára, a szegény csunya nő elvesztette az öntudatát. Tehetetlenül vergődött a karjai között s a lelke előtt teljesen elveszett az a czél, amiért pedig a férfival szemben felvette a harcát.

Aztán meg az a szenvedélyes, forró csók is teljesen elkábította. Nehéz, kejes bágyadtság szállta meg az idegét, lelke szinte furdott a szokatlan mámorban. Erőtlennél omlott szőke feje a férfi vállára és lecsukta a szemét.

A férfi még megkérdezte:

— Talán a vészfék? . . .

S a csunya asszony elkínzott lelkéből ekkor szinte nyögve, vonagló kínálal törtek ki a hangok:

— Nem . . . nem . . .

A száguldó gyorsvonat pedig gunyos kattogással verte ki azt az ismeretes melodiáját, elkopott nótát, hogy:

Az asszony ingatag,
Állok és eszálta lény . . .

Este 7 óra után kezdetét vette az ünnepély. Snéff József elnök tartotta meg elnöki megnyitó beszédét, mely költői szépségben bővelkedett, hazafias szellemében pedig kiűnt. Gyönyörű és megható szavakban emlékezett meg jó királynéknékről, nagy hatást kelte az őt élvezettel hallgató közönségben. Utána Lovász Károly iparos lépett a pódiumra, igen szépen, helyes és izléses hang- és taglejtéssel szavalva el „Könyörgés“ cz. alkalmi költeményt; majd Vuzdugán Ferencz bánya-iskolai növendék tartott felolvasást a „Királyné életéből“ igen ügyesen, melynek befejezte után a kör tagjai reazenditettek „Szomoruan szól a magyar nőtá“ cz. dalra, szépen, szabatosan előadva azt. Most Molnár Géza lép fel s tart egy minden ízében szép, ügyes és megható gyászbeszédet, amelylyel a megérdemelt zajos tetszenyilvánítást a közönség részéről kivívta; Ebergenyi Lajos bányász ifju szépen szavalta el a „Gödöllői erdő“ című költeményt; Dornik István bányász-iskolai növendék felolvasást tart „Királynékné halála és temetéséről“, mely azért is nagy hatást tett, mert a derek, szorgalmas ifju két-három évvel ezelőtt még alig tudott írni és olvasni, és szorgalmas tanulásának nem vet gátot azon szomorú körülmény, hogy nem csak magát, de özvegy anyját és árva leánytestvérét az ő keze munkájával kell fentartania; a „Szózat“ elénekelese után e szép ünnepély is véget ért, azon reményben, — ismerve a vezetőség lelkesültségét, tevékenységét — hogy ezentul is másirányu, de mindenesetre ily élvezetet nyújtó ünnepély, hangverseny rendezésével a közönségnek élvezetes estét fog szerezni, bebizonyítva — mint most is — a kör életrevalóságát és szükségességét.

Ugyane nap délutánján temették el Triffán Miklósné szül. Kagerbauer Zsófiát, egy derek bányász-polgárnőt, régi, hamisítatlan bányász-pompával és nagy részvéttel.

Még 17-én halt el, de csupán azért, hogy vasárnap temetessék el, bánatos férje bebalzsamoztatta, a temetés napjáig ravatalánál az első zenekar mindennap reggeli 6, déli 12, esti 6 és éjjeli 12 órakor gyászdalokat zengett, a közönségnek pedig valóságos bucsujáró helye lett a gyászbá borult ház, melynek feje, a bánattól megtört férj, régi bányász-szokáshoz híven, étel, ital és pénzzel ajándékozta meg az arra reá szorultakat. A temetésen impozánsul nagy számú közönség vett részt, amelyen az itteni daikör is a nála megszokott sikerrel működött. Megérdemelte a nagy részvétet, mert egyszerű asszony volt ugyan, de nemes, nagy lélekkel megáldva, ki — gyermeke nem léven — férje testvére gyermekeit nevelte s volt nekik szigorú, igazságos, jó anyjuk. Nyugodjék csendesen, férje pedig talájon vigaszt az oly szépen és általános nyilvánult részvétben.

E hó 14-én tartott megyebizottsági tagok választásánál Incze Antal derek szolgabíránk is kapott 43 szavazatot. Az igazság érdekében meg kell jegyezni, hogy ezen általános tisztelt és szeretett férfi nem aspirált e mandátumra, nem is volt pártunk jelöltje és jelölése is titokban történt az ő tudta és beleegyezése nélkül olyanok által, kik őt szeretik és tisztelik, nem gondolva meg jóakarataiban, hogy őt az ilyen kellemtlenül érintheti és félreértésre adhat alkalmat. Csupán ennyit és ezt is a szent igazság érdekében írom e választásról, mert többet írnom tárgytalan volna, hisz az eredmény már megyszerte ismeretes.

r. I.

Vegyes hírek.

— **Az alsófehérmegyei gazdasági egyesület** második felolvasó-estélyét ma — vasárnap — tartja meg Nagy-Enyeden a városháza nagytermében d. e. 11—1 óráig. Előadók: Dr. Szaniszló Albert: A gyümölcsfák rovarellenségei s ezek ellen való védekezési módok. Mórágyi István: Új gyümölcsfák berendezése és gondozása. Párhuzamosan ugyancsak a mai napon Vizaknán is van előadás; felolvasók dr. Székelyhidy Viktor és Gállfy János.

— **Az iparos ifjak önképző köre** — mint értesülünk — a jövő hóban tartja meg ez idényben második műkedvelői előadását. Szinre kerül a „Vereshaju“ népszimű.

— **Egy gavallér szoknyában.** A jó vidéken még mindig a Bernáth Gazi-féle drasztikus tréfakomulát legjobban a közönség. Ezt bizonyítja az a mulatságos eset is, amely egyik délben az aradi korzón játszódott le. Lácsay Gyula bankhivatalnok 150 frtba fogadott Jakabffy Dezső földbirtokossal, hogy ő fényes nappal végigsétál az aradi korzón, a minoriták templomától a városházig selyém alsó-szoknyában! Délben 12 órakor, mikor legtöbb hölgy sétál az aradi korzón, Lácsay Gyula elegáns zakét-kabátot öltött, fölvetett egy feketeselyem alsó-szoknyát s szivarozva,

ismerőseinek képzelhető ifjuság fektelen városházával szemközti ledobta magáról a szemérmes barátait s Dezsőtől nyert.

— **Magyarország** Magyarországon a lemagyar állam, amely körülbelül tizedrésze leteknek. A magán birtok házy Miklós az első, A grófok között a leg216.021 holddal, ut135.541 holddal. A retrak-magyar államvasdik sorban következ214.848 hold földnek főherceg Frigyes, ki az uralkodó család mtesz ki. József főher szerint a vallásalap, háromszor akkora. A nagyobb a nagyvár189.933 hold; ezukatholikus püspök13nak híresztelt kalochold. A káptalanok k91.702 hold, melynel gazdagabb. Az izraeli báró Schossberger 2jón Popper Ármán25.900 hold földdel, földbirtoka Szabadka Debreczen városának Szeged 72.427 holdda szeg szerint következő lefelé 30.000 holdig 54-nek, 20.000 hold holdnál többje van 5000 holdig 266-nak, és 1000 holdtól 755. Egész Magyarországon

— **A vakmerőse** másnak azt, hogy Simon pár nap előtt vezette Simoni ur egyébiránt érte meg az ősi fale 22 gyermeke van, ak elemi iskolába jár. E oly hivatásos asszony urat. Minden esetre mai fiatal ur, a kik nyakukat.

— **A „Zenélő M** gedü-zenemű-folyóirat tartalmazza a következő I. Gál Ferencz kót“ című szép bal Albert „Szívem françaiseját. III. A kleine Wittve), Barr magyar-német szöve itkolt szerelem“ című kísérettel. Minden fűnik meg e közked fűzet mindenkor 10 divatos zeneújdonas 60 oldal zeneművet mok 25 krét, ha az az október-december Magyarországon hivatalában Budapest nan megismerésre mentve küldenek.

Kö

A barac

Alig van értékesebb hető gyümölcs az ősz ez a gyümölcs hova tésével mindig többbe lesz tehát érdektelen, trágázási kísérleteim éven keresztül gyű ismertetjük.

1. Az istállótrágya növekedését idezi elő a gyümölcs érését ke nagy baj, mert a g korábban kerül piac komposztnak haszná váló. A túlságos

unepély. Sneff
yító beszédét,
has szellemé-
szavakban em-
ást keltve az
a Lovász Kä-
pen, helyes és
„Könyörgés“
erencz bánya-
irálné életé-
n a kör tagjai
yar nóta“ cz.
Most Molnár
ép, ügyes és
remelt zajos
stivvita; Eber-
el a „Gödöl-
nyan bányász-
enk halála és
tett, mert e
előtt meg alig
hasának nem
gy nem csak
veret az ő ke-
elenekelese
emeyben, —
kenységét —
etre ily elve-
endézesevel a
ezni, bebizo-
valóságát és

Triffan Mik-
rek bányász-
pompával és

ogy vasárnap
atta, a teme-
r mindennap
örakor gyász-
ságos bucsu-
lynek feje, a
áshoz hiven,
arra rea szo-
amu közönség
a megszokott
eszvétet, mert
agy lélekkel
ferje testvere
gazsagság, jó
talajon vi-
vannak rész-

gok választá-
apott 43 szal-
jegyzem,
t férfi nem
nk jelöltje és
beleegyezése
sztel, nem
ilyen kelle-
kalmat. Csú-
keben iron e
n volna, hisz

r. l.

egyesület
ap — tartja
rmeben d. e.
Albert: A
raló védeke-
mölcsfák be-
ugyancsak a
elolvások dr.
nos.

mint értesü-
ényben má-
a „Veres-
jó vidéken
sus trefákon
yítja az a
pen az aradi
vatalnok 150
ossal, hogy ő
a minoriták
s zoknyá-
olgy sétál az
t-kabátot öl-
s szivarozva,

ismerőseinek képzelhető bámulatára és az aradi ser-
duló ifjuság fektelen öröme, végigsetált a korzón. A
városházával szemközt levő Hungária-kávéházban aztán
ledobta magáról a szoknyát s ment a vendéglőbe, ahol
mar várták barátai s a 150 frtos ebéd, melyet Jakabffy
Dezsőtől nyert.

— **Magyarország legnagyobb földbirtokosai.**
Magyarországon a legnagyobb földbirtokos maga a
magyar állam, amelynek 2,816.418 kat. hold földje van,
körülbelül tizedrésze a művelés alatt levő összes terü-
leteknek. A magán birtokosok között herceg Eszter-
házy Miklós az első, akinek 421.053 hold birtoka van.
A grófok között a leggazdagabb gróf Schönborn Ervin
216.021 holddal, utána jön gróf Festetics Tasziló
135.541 holddal. A részvénytársaságok között az osz-
trák-magyar államvaspálya 235.158 holddal, utána öt-
dik sorban következik Kóburg Fülöp herceg, mint
214.848 hold földnek a tulajdonosa. A leggazdagabb
főherceg Frigyes, kinek 157.732 hold földje van, míg
az uralkodó család magyarországi birtoka 96.912 holdat
tesz ki. József főhercegé pedig csak 55.930 hold. E
szerint a vallásalap, melyet a kultuszminiszter kezel,
háromszor akkora. A főpapi birtokok közül pedig leg-
nagyobb a nagyváradai római katolikus püspöke,
189.933 hold; ezután következik a nagyváradai görög
katolikus püspök 130.808 holddal, míg a legnagyobb-
nak híresztelt kalocsai érseki uradalom csak 23.143
hold. A káptalanok közt leggazdagabb az egri káptalan
91.702 hold, melynek a hercegprímás csak 100 holddal
gazdagabb. Az izraeliták közül a legnagyobb földbirtok-
os Schossberger Zsigmond 25.127 holddal, ezután
jön Popper Ármin és a Berthold bárók külön-külön
25.900 hold földdel. A városok közül a legnagyobb
földbirtoka Szabadka városának van, 166.076 hold
Debreczen városának van 91.618 hold. Ezután következik
Szeged 72.427 holddal. A magyarországi birtokok nagy-
sága szerint következőleg oszlanak meg: 50 ezer holdtól
lefelé 30.000 holdig 31-nek van, 30.000 holdtól 20.000
54-nek, 20.000 holdtól 10.000 holtig 151-nek, 10.000
holdnál többje van 46 tulajdonosnak; 10.000 holdtól
5000 holdig 266-nak, 5000 holdtól 1000 holdig 1655-nek
és 1000 holdtól 755 holdig 981 földbirtokosnak van.
Egész Magyarországon tehát csak 3191 nagybirtokos van.

— **A vakmerőség netovábbja.** Minek nevezük
másnak azt, hogy Simioni János torontáli fakereskedő
pár nap előtt vezette oltárhoz az — ötödik feleségét?
Simioni ur egyébiránt most éppen hatvanhatodikszor
erte meg az őszi falevél hullását s előbbi négy nejétől
22 gyermeke van, akik közül néhány még óvóba és
eleni iskolába jár. Különbben amily vakmerőnek, épp
oly hivatásos asszony-imádnak lehet mondani Simioni
urat. Minden esetre derekabb ember, mint igen sok
mai fiatal ur, a kik irtóznak Hymen jármába hajtani
nyakukat.

— **A „Zenélő Magyarország“** zongora- és he-
gedű-zenemű-folyóirat ép most megjelent XXI. füzeté-
tartalmazza a következő érdekes zenemű-ujdonságokat:
I. Gaál Ferencz „Nyisd ki anyám a virágos ablak-
köt“ című szép balatoni nótáját. II. Heidiberg
Albert „Szívem szerelme“ című dallamos polka-
francisaját. III. Aletter V. „A kis özvegy“ (Die
kleine Wittve), Barrison által világhírűvé vált kuplet,
magyar-német szöveggel s végül IV. Jensen A. „A
föltelt szerelme“ című szép hegedű-darabot zongora-
kísérettel. Minden füzeté ily gazdag tartalommal jele-
dik meg e közkezdelt zenemű-folyóiratnak. Egy-egy
füzet mindenkor 10 oldalon a legszebb s legsikerültebb
újvatos zenemű-ujdonságokat hozza; negyedévben 6 füzet
10 oldal zeneművet ad 1 frt előfizetésért. Egyes szá-
mokban 25 krétt, ha az összeg beküldetik. Előfizethetni
október-decemberi évnegyedre csakis a „Zenélő
Magyarország“ (Klöckner Ede) zenemű-kiadó-
vatalában Budapesten, VI. Csengery-utca 32/a, hon-
nan megismerésre mutatványszámot ingyen és bér-
mentve küldenek.

Közgazdaság.

A barackfák trágyázása.

Alig van értékesebb, biztosabb és jobban értékesít-
hető gyümölcs az őszi baracknál, s ez az oka, hogy
ez a gyümölcs hova-tovább tért hódít, hogy termés-
tével mindig többen és többen foglalkoznak. Nem
lesz tehát érdektelen, ha a nev-yersey-i kísérleti állomás
trágyázási kísérleteinek eredményét — melyeket 10
éven keresztül gyűjtött — a következőkben röviden
ismertetjük.

1. Az istállótrágya a barackfának gyors és erőteljes
növekedését idézi elő, a termésre is fokozólag hat, de
a gyümölcs érését késlelteti, ami magában véve is igen
nagy baj, mert a gyümölcs annál értékesebb, mennél
korábban kerül piacra. Érett istállótrágyának vagy
komposztjának használata különösen az ültetésnél helyén-
való. A tulságos erős és gyakori trágyázás azonban

ártalmas, mert buja hajtásokat okoz, s a gyümölcs
nem érik be, de a fa is betegségekkel szemben ke-
vésbé lesz ellentálló. Emberi ürülek vagy hig trágya
alkalmazása még nagyobb óvatossággal igényel.

2. A mesterseges trágyák az istállótrágyát minden-
ben pótolhatják s olcsóságuk, egyszerűbb kezeléseük
miatt annál czelszerűbben alkalmazhatók. Fő előnyük
abban rejlik, hogy a foszfort, nitrogént és káliumot
egymagukban a talajnak, s e fontos tápanyagok kö-
zött a legmegfelelőbb arányt hozhatjuk létre.

3. A kálium különösen a fánövekedést, a gyümölcs-
képződést és a gyümölcs kifejlődését mozdtítja elő. A
kénsavas, vagy chlorikáliumból egy-egy fára évenként
200—300 gramm számítható, egy H/a-ra tehát, ha
azon 450 fa foglal helyet, 135—225 kg. elegendő.

4. A foszforsav különösen a gyümölcs érését sietteti
s a hajtásokat növeli. Az évi átlagos trágya-szükséglet
szuperfoszfátból egy-egy fára 450—900 gr., egy H/a-on
450 fára 200—400 kg.

5. A nitrogén a fa- és levelképződést sietteti, a gyü-
mölcs érést azonban késlelteti. Előnyével használható
különösen kálfoszfat trágyázásnál, egyoldalú és nagy-
ban való használata azonban ép oly hátrányos, mint az
erős istállótrágyázás. Évente 400 gramm chililaléromot
lehet adni egy fának, egy H/a-ra pedig 180 kg.
elegendő.

6. A kálium- és foszfortrágyák játszik tehát a ba-
rackfák trágyázásánál a főszerepet, s ezeket őszszel,
vagy a tél folyamán kell elszórni, mélyen aláakarni.
Ezen tápanyagok elősegítik a fának egészséges fejlő-
dését s a termés mennyiségét és minőségét kedvezően
befolyásolják. Nitrogén trágyával csak szükség szerint
tavasszal, vagy nyáron kell a fákat fölsegíteni.

7. A mész a csontos magu gyümölcsfának szintén
nélkülözhetlen tápláléka, s különösen a gyümölcs czu-
körtartalmára van kedvező befolyással.

Az égetett mész maró hatása miatt káros lehet a
fákra, miért is inkább szénsavas meszet, pl. márgát
szoktak a barackfák trágyázására használni. Kevésbé
mészszerű talajon a szuperfoszfátban a talajba vitt
mész már elegendő, s ilyen helyett külön mésztrágya-
zásra nincs szükség.

8. Megfelelő eredményt természetesen csak akkor
lehet a trágyázással elérni, ha a talajnak szorgos meg-
mivelése és a fák gondos ápolása azzal karöltve jár.

A francia mezőgazdaság hanyatlása. Az
„Econ. Français“ legutóbbi számában elriasztó adato-
kat közöl a francia falusi ingatlanok értékesítőke-
séről. Azt állítja, hogy a föld az utolsó 10—15 év alatt
értékének körülbelül egyharmadát veszítette el. Hajdan
hozzátéveleg száz milliárd frankra tették Franciaor-
szágban az összes földbirtokok értékét, ma nem becslé-
lik többre 60. legfeljebb 65 milliárdnál. A tiszta jöve-
delem ma nem haladja meg a két milliárd frankot,
ennek megfelelően csökkent az eladási ár is. A francia
gazdaosztály tehát szintén benne van a gazdasági
válságban és pedig teljes mértékben.

Csarnok.

„Ágoston.“

Egyszerűen és leleményesen „Ágoston“-nak nevezem
azt a komikus alakot, aki elmúlt gyerekkoromnak szinte
lázás gyönyörűsége volt, amikor egy-egy boldog vasár-
nap jó szüleink a czirkuszba vittek el. Önök kitalálták,
hogy a fölismert „dummer August“-ról van szó . . .

Ez az ember a legősintébb kacagásunkat okozta a
messze múltban és legédesebb perceinket neki köszö-
nhetjük. Ily módon rut hálátlanúság volna nem szólni
Ágoston-ról, az igaziról, arról, aki ezt a bohó és jelen-
tőségteljes zsáneret megteremtette. Az örök ügyetlen
férfiu ez, aki magát roppant ügyesnek és leleményes-
nek képzi, egész lelkevel igyekszik, igyekszik és lá-
zas készsége és mohó előzékenysége mindenkor hiába-
való Minden jóakarata és izgatott sietsége dacára is
ott, ahol szükség lehetne rá, csak bajokat és zavarok-
kat okoz s a legjobb esetben is csak pofonokat arat.
szívélyes és öntelt szolgálatkészsége fejében. Az ostoba
képzelődőnek ez immár klasszikussá lett alakját, kissé
megfinomítva, kissé megmástitva, jól ismert drámairók
is felhasználták. De az igazi „Ágoston“ azért csak ott
maradt a czirkuszok porondján s csak ott volt igazán
élvezhető és kacagtató . . .

Az igazi Ágoston . . . Persze azt alig tudják az em-
berek, hogy azok a rezes orru, büszke tekintetű férfiak,
akik nevetséges frakkban és egy óriás musszlin nyak-
kendőben jelennek meg a czirkuszok homokján s a
minden lében fölösleges kanál megfizethetetlen szere-
pét játszzák, már csak halvány utánzatai az igazi
Ágoston-nak, az első Ágoston-nak. Emez ott él Paris-
ban, helyesebben nyomorog. Mert nagyon rosszul megy
neki, amint közönségesen, de oly kifejezően mondani
szokás . . .

Az ő sorsa általános vonatkozású és egy egész
emberiséget jelent. Már ezért is érdemes néhány jó-
akaratu szót szólni róla.

Az igazi „Ágoston“ egy negyvenhat éves, nagyon
szomorú ember. A napokban megjelent a Nouveau Cirque
közönsége előtt. De alig vették észre, alig törődtek
vele, amikor a porond meggerelyezése közben mókázni
próbált. Csak később tudták meg, hogy ez az igazi
„Ágoston“, az összes efajta bohócok megteremtője.

Akkor, Jules Chancel ural, bekerültünk a czirkusz
kulisszái közé, más szóval az istállóba mentünk. A
rizsporos arcú és rezes orru bohóc szívesen fogadott
és elbeszélte az élettörténetét.

Megtudtuk, hogy az első és igazi „Ágoston“ egy an-
gol matróz fia és mindenekelőtt arról nevezetes, hogy
bár tizenhat esztendeje lakik Parisban, alig tanult meg
franciaul. Gyermekkorában lépten-nyomon bámulatos
ügyetlenségének adta tanubizonyságát. Látnivaló, hogy
ő született „Ágoston“ volt.

Nyolcz éves korában immár vásári komédiásokkal
barangolta be Angolországot és később az egész vi-
lágot.

— Mi az ön szakmája? — kérdezték tőle a czir-
kuszdirektorok.

Mire ő felelt:

— A semmitudás.

Azontul roppant sikerei voltak a „dummer August“
szerepében, amelyet 1861-ben alakított először. De az
idők multak fölötté. Egy csomó utánzója akadt, moder-
nebb és leleményesebb „Ágoston“-ok, akik a zsáner
megteremtőjét mindinkább leszorították, lehetetlenné
tették. A nyomor napjai következtek. A szegény angol
bohóc bejárta az összes agenciákat, bekopogtatott
minden czirkuszdirektornál. És mindenütt ezt mondták
neki: „Ágoston? Már van . . .“ És ezzel a szegény
ördöggel megtörtént az a furcsa dolog, hogy a saját
művészetével tette tönkre magát . . .

— Már nagyon rosszul ment nekem, már nagyokat
dheztem, — mondotta nekünk szelid bánatossággal —
amikor végre is bejutottam ide a Nouveau Cirque-be.
Csupa szájalomból szerződtek, mert hisz már itt is
van egy közkezdelt Ágoston, és én voltaképen felesle-
ges vagyok . . . Különbben lathattak az urak, hogy első
megjelenésemnek észrevétlen sikere volt. Pedig az a
közönség, mely ma fagyosan fogadott, fogadni mernék,
hogy kacagott rajtam — hajdan, amikor a felnőttek
mindannyian gyermekek valának. Budapesten is voltam,
régén, a híres Rencz-czirkusz fénykorában. Ma csak a
Jockey-klub egy-egy szeretetreméltó tagja, aki felismert
és a feleségem, aki a közönség sorában volt, üdvözölt
diszkrét tapsokkal. Szegény feleségem! Sokat szenve-
dett mellettem. Neki nincs szerencséje: ő egy ugyne-
vezett „óriás hölgy“, kétszázhatvan kilót nyom, s való-
ban nem értem, hogy tudott elhelyezkedni azon az
aránylag szűk zártszéken. De hát ez még is csak si-
került neki. Ellenben szerződést ő sem tud kapni. Mi-
lyen világ! Milyen világ!

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALÁN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár részvény-
társaság könyvnyomdájában.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi minisztérium
1898. évi október hó 14-én kelt 66.278 számú rende-
letével az alvinczi állami amerikai szőlőtelepen egy
munkavezetői lak egy kut és egy árnyekszék építését
engedélyezte.

Említtetteknek 1899. év augusztus hó 31-éig való
felépítése, illetve elkészítésének biztosítása czeljából az
1898. évi január hó 8-ik napjának 10 órájára a
m. kir. vinczeller-iskola helyiségében (Magyar-utca
42. sz.) zart ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni ohajtók felhivatnak, hogy feutebbii
építkezések végrehajtásának elvállalására vonatkozó
zárt ajánlataikat (kitöltött ajánlati költségvetéssel együtt)
a kitűzött nap 8 órájáig a nevezett hivatalhoz annyil-
val inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben be-
érkezettek figyelembe nem foguak vétetni.

Az ajánlatok az általános feltételekben előirt, az
ajánlati költségvetés végösszege 10%-ának megfelelő
báratpénz (vagy a báratpénznek az állampénztárnál,
adóhivatalok, vámhivatalok stb.) történt letételel igazoló
pénztári nyugta csatolandó.

A szóban forgó építkezésre vonatkozó tervrajz, elő-
méret és részletes feltételek alóirt igazgatóságánál a
hivatalos órákban naponkiut megtekinthetők, ugyanitt
ajánlati költségvetési minták is kaphatók.

Utánnyomások nem díjaztatnak.

Kelt Nagy-Enyeden, 1898. november hó 20-án

M. kir. vinczeller-iskola igazgatósága.

ERŐS GYULA,

m. kir. kereskedelmi és váltó-törvényileg bejegyzett cég,
NAGY-SZEBEN,
disznódi-utca 3. szám.

Mindenemű

órák, ékszerek,
arany és ezüst áruszerek,

ezüst evőeszközök, asztalfeltétek, templomi
kellékek és látszerészi cikkek stb. stb.
állandó kiállítása.

Mária-czelli
gyomorcsseppek

Figyelni a védjegyre!

nagyszerűen hatnak, gyomorbajoknál
nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és
népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyom-
orgyengeség, bűzös lehelet, felfújtság, savanyu fel-
bőfőges, hasmenés, gyomorgégés, felesleges nyálkivá-
lasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörccs,
szűkülés.

Hathatos gyógyszernek bizonyult fejfájásnál,
amennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulter-
helesnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és
hämorrhoidáknál.

Említett bajoknál a **Mária-czelli gyomorcssep-
pek** évek óta kitűnőnek bizonyult, amit száz, meg
száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára haszná-
lati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár:
Török József gyógyszerész
Budapest, Király-utca 12. sz.

Védjegyet és aláírást tüzetesen tessenek megtekinteni! Csak olv-
eseppeket tessenek elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag
van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal:
„Valódiságát bizonyítom“.

1616 4-22

Szám 108. 1898.

A. J.

Árverési hirdetmény.

A m. kir. kincstár birtokában levő és a nagyenyedi
kir. pénzügyigazgatóság kezelése alatt álló alsófehér-
megyei Maros-Portus és Alsó-M. Váradja közt a Maros
folyón át vezető kincstári hid vámszedési joga, valamint

a hidhoz tartozó s a Maros jobb partján fekvő vámház
jelenlegi bérlete a folyó év végével lejárván, 1899. évi
január hó 6-tól kezdve 3 egymástán következő évre
tehát 1901. évi december hó végéig a legtöbbet ígéro-
nek hasznókébe fog adatni.

Ennelőgyva ezen czélből **folyó 1898. hó 12-én d.
e. 10 órakor** ezen kir. pénzügyigazgatóság hivatalos hely-
ségében nyilvános árverés fog tartatni.

A kikiáltási ár 5200 frt.
A szóbeli árverés megkezdése előtt a pénzügy-
igazgatóság főnökenél 50 kros bélyeggel ellátandó írás-
beli ajánlatok is benyújthatók, melyek megfelelő bán-
atpénzzel, t. i. a kikiáltási ár 10%-ával ellátandók.

Az írásbeli ajánlatok ajánlattevő által aláírva adan-
dók be s azokban az ajánlott összeg számokkal és betű-
kkel világosan kiirandó, ugyszintén világosan kite-
endő ajánlattevőnek az a nyilatkozata, hogy az árve-
rés és szerződési feltételeket jól ismeri s magát azok-
nak aláveti. A zárt borítékba teendő és lepecsélendő

ajánlat következő czímzéssel látandó el: „Ajánlat a
maros-portusi kincstári hid vámszedési jogának bér-
letére.“

A szóbeli árverelők részéről bánatpénzül szintén a ki-
áltási ár 10%-a teendő le.

A legtöbbet ígéro bánatpénze visszatartatik, kivél
a bér szerződés felsőbb jóváhagyás mellett meg fog
kötetni, a többi árverelők bánatpénze pedig azonnal
visszaadatik.

Az árverésben részt vehetnek mindazok, kik hazai
törvényeink szerint terhes szerződéskötésre jogosítvak
és kik a kincstárnak bérhatallékkal nem tartoznak.

Az ezen árverésre vonatkozó egyéb különös felté-
telek a pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében a
hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Nagy-Enyeden, 1898. év november 22-én.

1629 1-1

MINDEN SORSJEGY UTANFIZETÉS NÉLKÜL
MIND A 6 HUZASON JÁTSZIK

UJSAĞIROK SORSJÁTÉKA

FONYEREMÉNY
100.000
KORONA

5 NYEREMÉNY 20.000 KORONA SÍBÓ
AZ ÖSSZES NYEREMÉNYEKET KIVÁONATRA 20% LEVONÁSSAL

AVÁLLALAT KÉSZPÉNZBEN VISSZAVÁSÁROLJA

EGY SORSJEGY ÁRA 1 KORONA

Huzás már 1899. január hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl: Kisebítő Vakkarékp. R. J. I.

1614 6-9

EGÉSZEN FRISSEN ÉRKEZETT.

Mint több legelőnyösebben ismert magyar öntöttvas-kályha-gyárnak
bizományosa, ajánlok öntöttvas-futókat eredeti **gyári** áron 3-140 o. é.
frtig, főző tűzhelyeket 5-40 o. é. frtig, bádog takaréktűzhelyeket 5-40
o. é. frtig, füstcsöveket, platteneket legolcsóbban.

Nagy választékban **asztali, szalon- és éjjeli lámpákat**, minden
képzeltetű **olcsó** áron, valódi **császárolajat** és tisztított **amerikai
petroleumot**, melyek **égő gyufától** sem robbannak fel.

Friss töltésű savanyúvizek mindig raktáron vannak.

Borszéki, Salvator, Előpataki,
Karlsbadi, Giesshübli, Marienbadi,
Valódi **Nieder-Selters, Rákóczi keserűviz,**
Magyar **Margit**

Mint a hírneves budapesti Dietrich cég bizományosa, van szeren-
cesem tudatni, hogy minden fajta rumok **brazíliai, jamaikai**, ugy szintén
Arrac de Batavia, valódi francia és belföldi cognak, minden fajta
theák megérkeztek s eredeti gyári áron nálam kaphatók.

Teljes tisztelettel **BISZTRITSÁNY LAJOS.**

Tisztelettel értesítjük az építető közönséget, vállalkozókat és hivatalo-
kat, hogy bizományosunk **Bisztritsány Lajos** urhoz Nagy-Enyedre
nagyobb mennyiségű

Roman és Portland cementet
küldtünk. A beocsini cement legjobbnak bizonyult minden gyártmány

felett. Bizományosunk bármely állomásra a fentebbi beocsini gyártmányokból
legolcsóbban szállít bármekkora mennyiséget. Tisztelettel

BEOCSINI CZEMENT UNIÓ.

Az őszi évadra legelőnyösebben ismert
Dietrich és fia cégtől nagy mennyiségű
kitűnő Brazíliai és Jamaika rumok
megérkeztek, ugyszintén **kitűnő Karaván**
és **Király teák**, mint bizományi raktá-
rosnál, legolcsóbban kaphatók.

**A leghíresebb gőzmalmi liszte-
ket leszállított áron ajánlom.**

0	2	4	5	7	7/A
18	17	15	14	11	10

Ingyen élesztő!!!
5 kiló liszt vételnél a hozzá szükséges legjobb
élesztőt **ingyen** szolgálom.

Korona-tyukszem- és szemölcs-tapaszt mindenkinek ajánlok.
Egy doboz ára 30 kr. Biztos eredményről szavatolok, ellenben a pénzt
teljesen visszaadom. **Friss caviárt, angolnát, pisztrángot, szárdi-
niát és orosz halakat** jutányosan ajánlok. Teljes tisztelettel

1345 41-52

Bisztritsány Lajos.

Kitűnő jó ízű cuba-kavé kilója 150, 2-210.

Stearingyortya egy csomag 35 krajczár.

Reczés vad
Sáppadi, had
Lomb közt
Munkás mel
Míntha nem
Szomorúan t
Nézi, mint b
Kesergő lelke
Panaszolja b
Marekkal sz
Diszét, ekes
Egy pillanat
Figyelmez
Esdőleg vála
Virágid lesze
Egy kedves
Árva életem
Szerette virá
És e pillana
Ezerével nyi
És amint szá
Hogy legyen
Annak sirhal
Ki nélkül az